

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 47

Środa, 25 lutego 1942 r.

Rok II

Atlantyk znów pochłoniął 8 okrętów Wielkie pożary w twierdzy Sewastopol

Z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA, 25. 2. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 24 lutego:

Na różnych odcinkach frontu wschodniego zespoły wojsk i lotnictwa doprowadziły do tego, że i wczorajsze ataki nieprzyjacielskie nie udały się. Lotnicze zespoły bojowe zajmowały się w dalszym ciągu niszczeniem sowieckich linii kolejowych. Na południe od jeziora Iłmeń zniszczono przy tym wiele pociągów transportowych i ciężko uszkodzono części toru kolei murmańskiej. Na skutek nocnych ataków lotnictwa niemieckiego na twierdzę Sewastopol powstały wielkie pożary. W okresie od 20 do 23 lutego Sowiety straciły 83 czołgi

W Północnej Afryce nasze oddziały wywiadowcze zniszczyły kilka brytyjskich czołgów wywiadowczych. Skuteczne ataki lotnicze były skierowane na połączenia z tyłami armii i na zmotoryzowane kolumny nieprzyjaciela. Niemieccy myśliwcy zestrzelili w walkach powietrznych na wschód od Sollum cztery brytyjskie samoloty.

Na wyspie Malcie dniem i nocą bombarduje się lotniska i urządzenia obrony przeciwlotniczej.

Jak już doniesiono w osobnym meldunku, niemieckie łodzie podwodne zatopiły z konwojów na Atlantyku i u wybrzeży amerykańskich dalszych 8 okrętów łącznej pojemności 63.000 ton, w czym 5 tankowców.

W czasie nalotów poszczególnych brytyjskich bombowców na Zatokę Niemiecką artyleria marynarki zestrzeliła wczesnym rankiem 24 lutego jeden nieprzyjacielski samolot.

Gorąco na Morzu Karaibskim

BUENOS AIRES, 25. 2. — Cztery okręty-cysterny, które wypłynęły z Morza Karaibskiego w dalszą podróż, zostało — jak wynika z wtorkowych doniesień z Maracaibo — wezwanych do powrotu. Pod wrażeniem ataków niemieckich na porty naftowe u wybrzeży Wenezueli statki te zaprzestaną aż do odwołania dalszych transportów nafty.

SZTOKHOLM, 25. 2. — Biuro Reutersa dowiaduje się z San Juan na wyspie Portorico o storpedowaniu we wschodnim rejonie Morza Karaibskiego towarowego statku Stanów Zjednoczonych „Delplata” pojemności 5127 ton. Statek „Delplata” odbywał rejsy między Nowym Orleanem a Buenos Aires.

Znów 5 ministrów poszło w odstawkę Dalsza rekonstrukcja gabinetu brytyjskiego

SZTOKHOLM, 25. 2. — Premier Churchill — jak wiadomo — przekształcił ostatnio gabinet wojenny, redukując go do 7-miu członków, ponadto mianował dawnego ambasadora w Moskwie Crippsa lordem strażnikiem pieczęci a lorda Beaverbroocka wysłał do Stanów Zjednoczonych.

Obecnie pozostały gabinet poddany został gruntownej reorganizacji. Pięciu ministrów zostało usuniętych. Czterech nowych ludzi przybrano do gabinetu, zaś dwóm ministrom powierzono nowe zadania. Zwolnieni zostali: minister wojny Margesson, minister bez określonego resortu Green-

wood, minister Robót Publicznych lord Reith, minister kolei lord Moyne, oraz minister dla produkcji samolotów Moore Brabanzon. Mianowani zostali: ministrem kolei Viscount Cranbornen, ministrem wojny sir James Grigg, ministrem handlu Ruhg Dalton, ministrem robót publicznych i pierwszym komisarzem dla zakładów państwowych lord Portal, ministrem dla produkcji samolotów Levellyn, zaś ministrem dla wojny gospodarczej Viscount Wolmer.

Komentarze tureckie

ANKARA, 25. 2. — W tureckim komentarzu do przekształcenia gabinetu brytyjskiego za najistotniejszą cechę charakterystyczną tego posunięcia uważa się wciągnięcie do rządu sir Stafforda Crippsa. Wpływ Crippsa na przyszłe wypadki polityczne — jak oświadczył Turaj — nie da się jeszcze przewidzieć, ponieważ piastuje on urząd bezbarwny, dający mu jednak szerokie możliwości do wywierania wielkiego wpływu. W swoim czasie Eden zajmował takie samo stanowisko i wkrótce po-

tem został brytyjskim ministrem spraw zagranicznych.

Sprawozdawca Komisji Spraw Zagranicznych Tureckiego Zgromadzenia Narodowego, Esber, przypomina w oficjalnym dzienniku „Ulus”, mowę Crippsa, wygłoszoną w Bristolu, w której nazwał „nieuniknioną koniecznością” wydanie Europy w ręce bolszewizmu. Mowa ta wywołała w swoim czasie w kołach tureckich zrozumiałą krytykę. W tych warunkach łatwo pojąć, że przyjęcie Crippsa do brytyjskiego gabinetu wojennego traktowane jest w Turcji z wielką rezerwą.

Włochy i Saud-Arabia zerwały wzajemne stosunki dyplomatyczne

RZYM, 25. 2. — Włochy i Saud-Arabia zerwały wzajemne stosunki dyplomatyczne. W związku z powyższym rządowe czynniki włoskie komunikują: „Rząd włoski wydał zarządzenie w sprawie likwidacji agend królewsko-włoskiego poselstwa w

Gedda, odwołując równocześnie do kraju członków i personal poselstwa”. RZYM, 25. 2. — Rząd turecki przejął, zgodnie z życzeniem Włoch, ochronę interesów włoskich w Saud-Arabii.

Komunikat włoski

RZYM, 25. 2. — Włoski komunikat wojenny z dnia 24 lutego podaje: W zetknięciu się oddziałów wywiadowczych, które zakończyły się korzystnie dla nas, zdemolowaliśmy kilka angielskich pojazdów pancernych. Warunki atmosferyczne uległy znowu pogorszeniu, nie przeszkodziły jednak lotnictwu w dokonywaniu zwycięskich nalotów na angielskie tereny etapowe, gdzie ostrzeliwano ogniem karabinów maszynowych skoncentrowane jednostki taborowe. Większa ilość pojazdów mechanicznych została podpalona lub uszkodzona.

W dalszym ciągu trwa huraganowy ogień na Malcie. Skutecznie atakowano tereny portowe i bazy lotnicze. Bomby wszelkiego kalibru eksplodowały z niszczycielskim skutkiem wśród nieustannie atakowanych obiektów. W walkach powietrznych nad Malta niemieckie myśliwce zestrzeliły cztery angielskie samoloty. Przeciwnik przy udziale słabych sił dokonał nalotów na Zuara, Benghazi i Trypolis. Nie zameldowano o poważniejszych uszkodzeniach.

Jeden z naszych kontrtorpedowców płynący w konwoju jednego z transportów zestrzelił aliancki samolot.

Odzież dla młodzieży

BERLIN, 25. 2. — Młodzież pomiędzy 13—14 rokiem życia, ma otrzymać w Niemczech w drugiej połowie marca dodatkową kartę na odzież, chłopcy otrzymają 30 odcinków, dziewczęta 20.

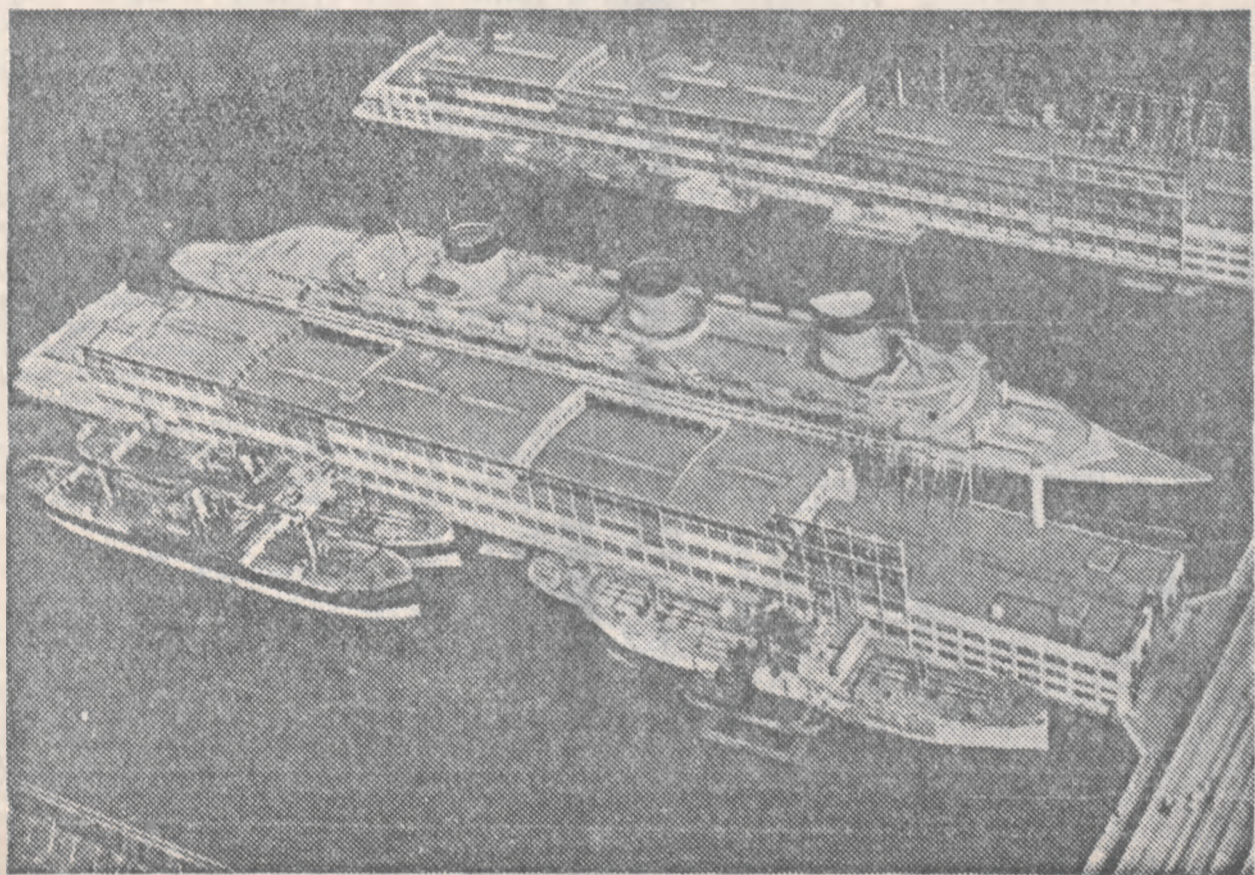
Wspólna kwatera z Czang-Kai-Czekiem Port Bassein ma zastąpić Rangun?

TOKIO, 25. 2. — Wynikiem rozmów pomiędzy Czang-Kai-Czekiem i wicekrólem brytyjskim w Indiach ma być, jak donosi Domek z Nankingu, utworzenie wspólnej głównej kwatery w Mangalej z Czang-Kai-Czekiem na czele.

SZANGHAI, 25. 2. — Jak wynika z komunikatu rządu czungkińskiego, czynniki rządowe odszukały zapasową szosę dowozową w miejscowości szosy burmańskiej. Wojskowy korespondent dziennika „Daily Express” w związku z tym wysnuwa wniosek, iż kwestia ta uchodzi za zupełnie otwartą, skoro nagle znaleziono tę szosę posiłkową, i skoro się przypuszcza, iż będzie ją można użyć i uruchomić. Skoro Rangun przestaje być terenem przeladunkowym dla posiłków zdążających do

może zająć port Bassein, skąd będzie można transportować przesyłki do rzeki Irawadi. Port Bassein odległy jest o 150 km od Rangunu i każdej chwili może być blokowany przez jednostki floty japońskiej operujące w zatoce Bengalskiej.

„NORMANDIE”, DRUGI Z RZĘDU NAJWIĘKSZY W ŚWIECIE STATEK PASAŻERSKI — TUŻ PRZED OSTATNIM POŻAREM, KTÓREGO PADŁ OFIARĄ

Konserwatyści Anglii protestują

GENEWA, 25. 2. — Według nadeszłych tu wiadomości, przewodniczący angielskiej partii konserwatyistów sir Douglas Hacking ustąpił z zajmowanego stanowiska. Jak donoszą z Londynu, brytyjskie sfery oficjalne krokiem tym zostały zaskoczone. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że rezygnacja ta pozostaje w związku z ostatnimi zmianami w gabinecie brytyjskim. Nie jest wykluczone, że ustąpienie sir Hackinga jest protestem czynników konserwatywnych przeciwko bolszewickiemu kursowi polityki angielskiej.

Według informacji brytyjskiej służby prasowej jako zastępca sir Hackinga przewidziany jest major Thomas Budalla.

Zakończono drugi okres walk w Chinach centralnych

NANKING, 25. 2. — Urzędowe sprawozdanie głównej kwatery japońskiej armii ekspedycyjnej w Chinach zawiera przegląd ostatnich wydarzeń

„Gurkha“ nr. 2 zatopiony

BERLIN, 25. 2. — Brytyjska admiraliczka donosi, że brytyjski kontrtorpedowiec „Gurkha“ uległ zatopieniu, o czym uwiadomiono osobno członków rodzin załogi.

Wspomniany kontrtorpedowiec jest drugą jednostką, noszącą identyczną nazwę. Pierwszy kontrtorpedowiec „Gurkha“ uległ zatopieniu w dniu 11 kwietnia 1940 r. w toku operacji związanych z kampanią norweską. Należał on do klasy „Tribal“, do której zaliczał się również kontrtorpedowiec „Matabelle“ zatopiony przed kilku dniami; służył we flocie brytyjskiej rozpoczął w 1937 r. Jego maksymalna wyporność wynosiła 2400 ton.

Ostatnio zatopiony kontrtorpedowiec o identycznej nazwie był również zupełnie nowym i całkowicie nowoczesnym okrętem wojennym.

wojennych na tamtejszym terenie. Na terenie prowincji Szansi trwa akcja oczyszczania terenów z oddziałów komunistycznych. Na terenie prowincji Szantung szybkie operacje czynią znaczne postępy. Oddziały japońskie, biorące udział w akcji bojowej w północnej części prowincji Kiangsu oraz Honan, zdemolowały obiekty fertyfikacyjne wojsk czuńkińskich po uprzednim zajęciu miasta Kwoyang, leżącego w górnym biegu rzeki Kwo.

W ten sposób — jak podaje sprawozdanie — zakończono drugi okres walk w Chinach centralnych oraz rozpoczęto trzeci okres.

Pokrótkie

Dalekosiężne 48-centymetrowe działa w Singapurze, wbudowane w torcie Changi, o zasięgu 30 mil, nie oddaly do zajęcia Singapuru ani jednego strzału.

Jeney wojenni Nianów Zjednoczonych, umieszczeni w południowej części Japonii, przeznaczeni zostali do robót rolnych.

Nowy kontrtorpedowiec turecki „Sultan Hisar“ wykonany w Anglii został obecnie dostarczony do Turcji.

Zakaz wywozu węgłów został wydany w Turcji.

Parę tysięcy obecnie 2.300.000 mieszkańców. Premier Syjamu Sonngam na skutek rekonstrukcji gabinetu oprócz tek ministerstwa obrony i spraw zagranicznych objął również tek ministerstwa wychowania.

Wulkan Cotopaxi w Argentynie wybuchł. Masę lawy zwały okolice wale i 4 miasta. Wybuchowi towarzyszyło silne trzęsienie ziemi.

Zaprząszenie legii chorwackiej odbyło się w jednym z miast północnych Włoch w obecności szefa armii chorwackiej, marszałka Kwaternika oraz włoskiego szefa sztabu generalnego, gen. Cavallero.

Oskarżeni o katastrofę Francji bronią się

VICHY, 25. 2. — Początek procesu „przeciw winnym klęski Francji“ obfitował w szereg incydentów, które groziły nawet zakwestionowaniem kompetencji trybunału. Oskarżony gen. Gamelin oświadczył, że bronić się nie będzie, ponieważ jako żołnierz ma obowiązek bronić honoru armii. obrońca jego próbował

zrzucić odpowiedzialność za katastrofę Francji na ustrój republiki. Zaprotestował przeciw temu Leo Blum. Wobec tego, że na ławie oskarżonych zasiada tylko jeden oficer, nie będzie mógł przewozić sądowy zbadać przyczyny klęski militarnej. Śledz-

Indie Holenderskie odcięte od Australii Wyspa Jawa zdana na łaskę losu

SZANGHAI, 25. 2. — Jak donoszą z Sydney, rząd australijski byłby skłonny pośpieszyć z pomocą Indiom Holenderskim, które usilnie wołają o pomoc, jednakże wobec wyczerpania własnych sił i środków pomocy, nie jest w stanie przyczynić się do obrony Jawy. Jak wynika z dalszej treści sprawozdań w związku z zajęciem Timoru, japońskie strażnice przednie znajdują się w odległości zaledwie 450 mil od lądu australijskiego, a fakt ten zniwala Australię do skoncentrowania całej uwagi na własne potrzeby. Wobec zajęcia Timoru, Japończycy wbili klin w potęgę

aliancką na Pacyfiku, skutkiem czego Indie Holenderskie utraciły kontakt z Australią. Oznacza to nie tylko przerwanie połączenia między obu krajami, ale również utratę baz obronnych hindusko-holenderskich dla obrony Australii. Celem zabezpieczenia połączeń ze Stanami Zjednoczonymi, Australia będzie musiała rozbudować własne bazy obronne.

Japończycy zajęli wyspy Bintang i Bali

TOKIO, 25. 2. — Wojska japońskie zajęły, według doniesienia Domei, wyspę Bintang, nie napotykając na żaden opór. Wyspa Bintang położona 45 km. na południowy wschód od Szonanko (Singapur) po drugiej stronie traktu singapurskiego, jest główną wyspą archipelagu Riouw. Grupa tych wysp należy do wschodnich Indii holenderskich. Stolicą wyspy Bintang a zarazem obszaru rezydencji Riouw, obejmującego prócz archipelagu Riouw, również archipelag Lingga i część Sumatry, jest miasto Tandium Pinang. Głównymi produktami wysp Riouw są cyna, ropa naftowa i pieprz.

TOKIO, 25. 2. — Cesarska kwatera główna komunikuje o wysadzeniu na wyspie Bali japońskich oddziałów bojowych.

TOKIO, 25. 2. — Według urzędowego komunikatu cesarskiej kwatery głównej, oddziały bojowe japońskiej armii i marynarki zajęły ważną bazę obronną Ben Pasar na południowym cyplu wyspy Bali.

TOKIO, 25. 2. — W czasie szybkiego pochodu z Palembang w kierunku południowym, jednostki japońskie — jak podaje Domei — zajęły miejscowość Lahat, ważny pod względem strategicznym węzeł kolejowy na Sumatrze. Lahat położony jest 180 km na południowy zachód od Palembanga.

Jawa albo Burma

SZTOKHOLM, 25. 2. — Wojskowy korespondent dziennika „Daily Express“ oświadcza w związku z wypadkami wojennymi na Pacyfiku, że Anglia i Stany Zjednoczone stanęły w obliczu zagadnienia utrzymania Jawy albo Burmy. Jak się bowiem okazuje, siły wojskowe obu państw są zbyt słabe, aby można było zarówno Jawę jak i Burmę obronić przed agresją japońską.

Krytyczna sytuacja Burmy

BANGKOK, 25. 2. — Dyrektor oficjalnej agencji prasowej w Kantonie w pogadance radiowej w krytycznych słowach wyraził się o sytuacji w Burmie. Od 48 godzin Itangun całkowicie opustoszał. Normalne życie ustalo tam zupełnie.

Operacje japońskie na Timorze

TOKIO, 25. 2. — Jak donosi „Yomiuri Szimbun“, oddziały japońskie, które wysadzono na ląd w portugalskiej części wyspy Timor, pokonały silne jednostki wojsk brytyjsko-holenderskich, stawiających zacięty opór. Japończycy zajęli lotnisko Deli. Inna formacja wysłana w kierunku Koepang poczyniła znaczne postępy. W walkach bierze ponadto udział trzecia jednostka z grupy wojsk wysadzonych na ląd; o kierunku marszu tej jednostki dotychczas brak wszelkich szczegółów.

Bombaj też ewakuowany

BANGKOK, 25. 2. — Miasta Kalkuta, Kolombo, Madras i Kakarsal już są przygotowane do ewakuacji. Obecnie — jak wynika z doniesienia biura informacyjnego w Delhi — również gubernator prowincji Bombaj Roger Lumley wyśosował do 2-milionowej ludności Bombaju wezwanie opuszczenia według możliwości miasta.

Indyjskie centralne zgromadzenie ustawodawcze w Delhi zbiera się, jak w dalszym ciągu donoszą, w przyszły piątek na tajne posiedzenie. Również wyższa Izba indyjska odbędzie tajne posiedzenie.

Samochodem przez kraj 1000 jezior

Młody żołnierz z karabinem w ręku zatrzymuje nasz samochód i żąda dokumentów. W twarzy dziecka, z którego dopiero wojna zrobiła mężczyznę, przebija się powaga i świadomość odpowiedzialności. Można by wziąć za jednego z bohaterów słynnej epopei Ludwika Runeberga „Choraży Stal“, opiewającej patriotyzm młodzieży fińskiej. Narzuca się zwłaszcza pamięci wzruszająca pieśń o chłopcu, który na polu bitwy stracił ojca. Pozostał na świecie sam jeden, opuszczony, bez żadnych środków i możliwości życiowych. Uczucia, jakie go na przemian ogarniają, są biegunowo skrajne: rozpacz z powodu straty ukochanego ojca miesza

się z podziwem dla niego i radosną dumą. Syn przysięga sobie pójść śladem ojca-bohatera.

Bo pamiętajmy o tym, że przejeżdżamy przez kraj, który od ćwierćwiecza prowadzi wojny. Ma to naturalnie swe odbicie w literaturze i w muzyce. Takich frapujących wycieczek wojennej atmosfery i bohaterstwa zaparcia się żołnierza, utworów jak Runeberga: „Smarkacz-żołnierze“, albo „Sven Dufva“, nie ma w żadnej innej literaturze nordyckiej. Bo żaden z tych narodów nie cierpiał, nie walczył i nie broczył tak we krwi jak Finowie. Nic dziwnego, że żołnierskie pieśni fińskie należą do najpiękniejszych w swym rodzaju.

W języku fińskim istnieje słowo, którego nie można dosłownie przetłumaczyć na żaden inny język. Słowo to brzmi: „Sisu“. Pewien obokrajowiec, który lata całe mieszkał w Finlandii, tłumaczy ten wyraz, opisowo, w ten sposób: kiedy lew zaatakuje królika, a królik broni się do ostatniej kropli krwi, wobec przewyższającego go siłami nieprzyjaciela, a nawet sam przechodzi do ataku, to cały ten przebieg walki oddaje słowo: sisu. Jest to pojęcie siły, energii, bohaterkiej odwagi i pogardy śmierci.

Finowie to naród będący stale pod bronią. Oto wrazenie, jakie się narzuca w czasie przejazdu przez ten kraj. Wszędzie po drodze spotykamy mężczyzn w mundurze, jeżeli już nie wojskowym, to organizacji wojskowej. Kobiety są również zgrupowane nie tylko w oddziałach pomocy sanitarnej, ale także w oddziałach pomocniczej służby wojskowej, w lotnictwie, w służbie obserwacyjnej.

Zbliżamy się do granicy fińskiej, którego nie można dosłownie przetłumaczyć na żaden inny język. Słowo to brzmi: „Sisu“. Pewien obokrajowiec, który lata całe mieszkał w Finlandii, tłumaczy ten wyraz, opisowo, w ten sposób: kiedy lew zaatakuje królika, a królik broni się do ostatniej kropli krwi, wobec przewyższającego go siłami nieprzyjaciela, a nawet sam przechodzi do ataku, to cały ten przebieg walki oddaje słowo: sisu. Jest to pojęcie siły, energii, bohaterkiej odwagi i pogardy śmierci.

Finowie to naród będący stale pod bronią. Oto wrazenie, jakie się narzuca w czasie przejazdu przez ten kraj. Wszędzie po drodze spotykamy mężczyzn w mundurze, jeżeli już nie wojskowym, to organizacji wojskowej. Kobiety są również zgrupowane nie tylko w oddziałach pomocy sanitarnej, ale także w oddziałach pomocniczej służby wojskowej, w lotnictwie, w służbie obserwacyjnej.

Zbliżamy się do granicy fińskiej, którego nie można dosłownie przetłumaczyć na żaden inny język. Słowo to brzmi: „Sisu“. Pewien obokrajowiec, który lata całe mieszkał w Finlandii, tłumaczy ten wyraz, opisowo, w ten sposób: kiedy lew zaatakuje królika, a królik broni się do ostatniej kropli krwi, wobec przewyższającego go siłami nieprzyjaciela, a nawet sam przechodzi do ataku, to cały ten przebieg walki oddaje słowo: sisu. Jest to pojęcie siły, energii, bohaterkiej odwagi i pogardy śmierci.

Duszą fińskich walk wyzwolenczych jest marszałek Mannerheim. — Z twarzy 74-letniego marszałka przebija żołnierska prawość i niezłama wola. Przenrowski on swój naród przez niejedną Scyllę i Charybdę trafnością swojej decyzji. Toteż Finowie z całym zaufaniem oddali w ręce uwielbianego wodza losy swego „Suomi“ i z całą ufnością wyczekują, co im przyniesie przyszłość.

MARSZAŁEK FINÓW — MANNERHEIM NA SWOIM ULUBIONYM WIERZCHOWCU

